

ค่าวันที่สูตร

ที่ กบ ๐๐๒๓.๔/๑ ๓๗/๐๙

ศาลากลางจังหวัดกรุงรัตน์

๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐

๒๕๖๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่อุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกรุงรัตน์ และนายกเทศมนตรีเมืองกรุงรัตน์
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๑ ๒๐๐๒
ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้พิจารณาหนังสือของจังหวัดกรณีรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาในจังหวัดของผู้อุทธรณ์ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาหนังสืออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์แล้วมีความเห็นไม่รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ถือเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองไม่รับพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ อันเนื่องมาจากการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามนัยมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงไม่ต้องรับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาเพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์ และไม่ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ตามนัยมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ถือเป็นคำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่งที่คู่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองตั้งก่อนจะต้องแจ้งคำสั่งไม่รับอุทธรณ์พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ตามนัยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง พิจารณาอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ตามนัยมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาอุทธรณ์เป็นไปอย่างถูกต้อง จึงขอให้นำแนวทางการพิจารณากรณียื่นอุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดด้วย ทั้งนี้ ตามความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๔/๒๕๔๗ และเรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมควร ชั้นเงิน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด กรุงรัตน์ ปฎิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงรัตน์

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทร./โทรสาร ๐ ๗๕๖๑ ๑๙๑๐

ຕ່ວຸ້ນພາກ

ທີ່ມທ ០៨០៥.៥/ ១ ២០០២

ເລຂຮັນ..... ៩៧/៣
ວັນທີ..... ១ ក. ក. ២០០២
ເລກທີ..... ០០៤៤៩២
ຕະຫຼາມ..... 149

ກຣມສົງເສີມກຣມປົກກອງທ້ອງຄືນ

ຕະນະນະຄຣາຍສົມາ ເບຕຸສຸດ ກທມ. ១០៣០០

ຕະຫຼາມ..... ២៥៦៣
ກຣກງານ.....

ສ້ານກົງການທ້ອງຄືນຈັງຫັດກຣະ

ລາຍທີ..... ០០៤៤៩២

ເຮືອງ ທັກຫົມແນວທາງປົງປັບຕິກຣມພິຈາລາຍາອຸທຣນີຄໍາສັ່ງທາງປົກກອງທີ່ອຸທຣນີເກີນຮະຍະເວລູວໆຖືກໝາຍກຳນົດ
ເຮືອງ ຜູ້ວ່າງການຈັງຫັດ ຖຸກຈັງຫັດ

ສິ່ງທີ່ສົ່ງມາດ້ວຍ ១. ສ້ານເນັບທີ່ກົມະກຣມກຣມວິທີປົງປັບຕິກຣມທາງປົກກອງ ເຮືອງເສັ່ງຈີ່ ៨៥/២៥៥៧

២. ສ້ານເນັບທີ່ກົມະກຣມກຣມວິທີປົງປັບຕິກຣມທາງປົກກອງ ເຮືອງເສັ່ງຈີ່ ២៣/២៥៥០

ດ້ວຍກຣມສົງເສີມກຣມປົກກອງທ້ອງຄືນໄດ້ພິຈາລາຍານັ້ນສື່ອຂອງຈັງຫັດກຣະນີຮ່າຍງານຄວາມເຫັນ
ພຽມເຫຼຸດພລເພື່ອໃຫ້ຜູ້ມີອໍານາຈພິຈາລາຍາວິຈິລະອຸທຣນີຂອງຜູ້ອຸທຣນີ ໂດຍຜູ້ວ່າງການຈັງຫັດໄດ້ພິຈາລາຍານັ້ນສື່ອ
ອຸທຣນີຂອງຜູ້ອຸທຣນີແລ້ວມີຄວາມເຫັນໄມ້ຮັບຄໍາອຸທຣນີໄວ້ພິຈາລາຍາ ເນື່ອຈາກເປັນກຣມຍື່ນອຸທຣນີເກີນກຳນົດ
ຮະຍະເວລາຕາມທີ່ກໝາຍກຳນົດໄວ້ ອີ່ເປັນກຣມທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ທຳຄໍາສັ່ງທາງປົກກອງໄມ້ຮັບພິຈາລາຍາຄໍາອຸທຣນີ
ຂອງຜູ້ອຸທຣນີ ອັນເນື່ອງມາຈາກກຣມຍື່ນອຸທຣນີເກີນກຳນົດຮະຍະເວລາຕາມທີ່ກໝາຍກຳນົດໄວ້ ຕາມນັ້ນມາตรາ ៤៥
ແທ່ງພຣະຣາບບັນຍຸດວິທີປົງປັບຕິກຣມທາງປົກກອງ ພ.ສ. ២៥៥៨ ຈຶ່ງໄມ້ຕ້ອງຮັບຄໍາອຸທຣນີໄວ້ພິຈາລາຍາເພື່ອວິຈິລະ
ອຸທຣນີ ແລະໄມ້ຕ້ອງຮ່າຍງານຄວາມເຫັນພຽມເຫຼຸດພລໄປຢັ້ງຜູ້ມີອໍານາຈພິຈາລາຍາອຸທຣນີ ຕາມນັ້ນມາตรາ ៤៥ ວຣຄສອງ
ແທ່ງພຣະຣາບບັນຍຸດວິທີປົງປັບຕິກຣມທາງປົກກອງ ພ.ສ. ២៥៥៨ ແຕ່ຄໍາສັ່ງໄມ້ຮັບຄໍາອຸທຣນີໄວ້ພິຈາລາຍາ ເນື່ອຈາກ
ເປັນກຣມຍື່ນອຸທຣນີເກີນກຳນົດຮະຍະເວລາຕາມທີ່ກໝາຍກຳນົດ ອີ່ເປັນຄໍາສັ່ງທາງປົກກອງອໍາຍ່າງໜຶ່ງທີ່ຄູ່ກຣມ
ມີສີທີ່ອຸທຣນີຄໍາສັ່ງດັກລ່າວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ທຳຄໍາສັ່ງທາງປົກກອງໄດ້ ຈຶ່ງເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ທຳຄໍາສັ່ງທາງປົກກອງດັກລ່າວ
ຈະຕ້ອງແຈ້ງຄໍາສັ່ງໄມ້ຮັບອຸທຣນີພຽມເຫຼຸດພລໄປຢັ້ງຜູ້ອຸທຣນີມີສີທີ່ອຸທຣນີ
ຄໍາສັ່ງດ່ວຍເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ທຳຄໍາສັ່ງທາງປົກກອງ ຕາມນັ້ນມາตรາ ៤៥ ແທ່ງພຣະຣາບບັນຍຸດວິທີປົງປັບຕິກຣມທາງປົກກອງ
ພ.ສ. ២៥៥៨ ແລະເມື່ອເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ທຳຄໍາສັ່ງທາງປົກກອງ ພິຈາລາຍາອຸທຣນີແລ້ວໄມ້ເຫັນດ້ວຍກັບຄໍາອຸທຣນີໄໝວ່າທັງໝົດ
ຫີ່ອບາງສ່ວນກີ່ຕ້ອງຮ່າຍງານຄວາມເຫັນພຽມເຫຼຸດພລໄປຢັ້ງຜູ້ມີອໍານາຈພິຈາລາຍາອຸທຣນີ ຕາມນັ້ນມາตรາ ៤៥ ວຣຄສອງ
ແທ່ງພຣະຣາບບັນຍຸດວິທີປົງປັບຕິກຣມທາງປົກກອງ ພ.ສ. ២៥៥៨ ດັ່ງນີ້ ເພື່ອໃຫ້ກຣມພິຈາລາຍາອຸທຣນີເປັນໄປ
ອໍາຍ່າງຖຸກຕ້ອງ ຈຶ່ງຂອ້າໃຫ້ແນວທາງດັກລ່າວ່າພິຈາລາຍາກຣມຍື່ນອຸທຣນີເກີນຮະຍະເວລາທີ່ກໝາຍກຳນົດດ້ວຍ
ທັງນີ້ ຕາມຄວາມເຫັນຂອງຄົມກຣມກຣມວິທີປົງປັບຕິກຣມທາງປົກກອງ ເຮືອງເສັ່ງຈີ່ ៨៥/២៥៥៧ ແລະເຮືອງເສັ່ງຈີ່
២៣/២៥៥០ ຮາຍລະເລີຍດປຣກູມຕາມສິ່ງທີ່ສົ່ງມາພຽມນີ້

ຈຶ່ງເຮືອນມາເພື່ອໂປດທານ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ສ້ານກົງການສົງເສີມກຣມປົກກອງທ້ອງຄືນຈັງຫັດກຣະ

ພຽມທັງໝົດແຈ້ງອົງກຣມປົກກອງສ່ວນທ້ອງຄືນທຸກແໜ່ງໃນເບຕຸຈັງຫັດທ່ານ ມະເລດເຖີ່ມເປັນແນວທາງປົງປັບຕິຕ່ອງໄປ

ຂອແສດງຄວາມນັບດື່ອ

(ນາຍລັບຕົຮ ຍັ້ມລະນັຍ)

ຮອງອົງບົດ ປົງປັບຕິກຣມທາງແຫນ
ອົງບົດກຣມສົງເສີມກຣມປົກກອງທ້ອງຄືນ

ກອງກໝາຍກຳນົດຮະບັບທ້ອງຄືນ

ກລຸ່ມງານຄົດ

ໂທ. /ໄທສາ ០-២២៤៤-៩០៣៦

ສ້າງເຮັດສາງເງາມ ດຄງການ ນັກຮັກງານ

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ :

กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีคำสั่งไมรับอุทธรณ์ของคู่กรณีไว้พิจารณา

กรมที่ดินได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๙/๑๔๙๐๙ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๘๗ ถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สรุปได้ดังนี้

(๑) อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่ง ที่ ๒๐๙/๒๕๘๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๘๗ เรื่อง เพิกถอน แก้ไขรายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดิน เพิกถอนรายการจดทะเบียนประเภท “ขายเฉพาะส่วน” ระหว่างนางสุวรรณ ม่วงบุญ ผู้ชาย กับนางสมบัติ พรมพันธ์กรณ์ ผู้ชี้ช่อง เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗๔๗ อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) และเพิกถอนรายการจดทะเบียนประเภท “จำนวนเป็นประกัน” ระหว่างนางสมบัติ พรมพันธ์กรณ์ ผู้ชี้ช่อง กับธนาคารอาคารสงเคราะห์ ผู้รับจำนวน เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๓๕ ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) (แบ่งแยกจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗๔๗) และเพิกถอนการจดแจ้งจำนวนประเภท “จำนวนเป็นประกัน” ระหว่างนางสมบัติ พรมพันธ์กรณ์ ผู้ชี้ช่อง กับธนาคารอาคารสงเคราะห์ ผู้รับจำนวน เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๓๕ ซึ่งจดแจ้งในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๙๖๗๔๔, ๑๙๖๗๔๙ และ ๑๙๖๗๔๐ อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) พร้อมทั้งแก้ไขชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓, ๑๙๖๗๔๔, ๑๙๖๗๔๙ และ ๑๙๖๗๔๐ อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) โดยการยืดขยายชื่อนางสมบัติ พรมพันธ์กรณ์ ออกแล้วเช่นชื่อนางสุวรรณ ม่วงบุญ ลงไว้แทน

(๒) กรมที่ดินได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๙/ ๒๓๒๖ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๘๗ แจ้ง คำสั่งตาม (๑) ไปยังธนาคารอาคารสงเคราะห์โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ โดยปรากฏหลักฐานตาม คำตอบรับว่า พนักงานของธนาคารฯ ได้ลงนามรับหนังสือดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๘๗ โดย กรรมการผู้จัดการธนาคารฯ ได้รับทราบหนังสือเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๘๗ และธนาคารอาคาร สงเคราะห์ได้มีหนังสือ ที่ กม ๖๗/๒๕๘๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๘๗ อุทธรณ์คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน

(๓) รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายพิจารณาแล้วมีหนังสือ ที่ มท ๐๔๙/๖๑๗๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๘๗ ไม่รับคำอุทธรณ์ของธนาคารฯ ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์ ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ แล้ว

(๔) ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีหนังสือ ที่ กม ๑๒๖/๒๕๘๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๘๗ ขออุทธรณ์โดยยังคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ โดยอ้างเหตุผลสรุปได้ดังนี้

(๔.๑) การที่อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ของธนาคารฯ ไว้พิจารณา โดยอ้างว่า ธนาคารฯ ยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์แล้ว นั้น เป็นการคลาดเคลื่อนทั้งใน

ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กล่าวคือ เมื่อรัฐบาลฯ มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสังเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๓๖ การที่จะถือว่าธนาคารฯ รับทราบหนังสือแจ้งคำสั่งก็ต่อเมื่อกรรมการผู้จัดการได้รับทราบหนังสือดังกล่าวแล้ว ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เป็นกฎหมาย วิธีสืบัญญัติ และระยะเวลา ๑๕ วัน ตามมาตรา ๔๔ เป็นระยะเวลาในการอุทธรณ์ มิใช้อายุความในการฟ้องคดีตามหลักของกฎหมายสารบัญยูดี อีกทั้งตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดให้มีการขยายระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งได้อีก การตีความจึงไม่จำต้องเร่งครัดมากนัก ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรม ถึงแม้ระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์จะเกินไป ๑ วัน เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องก็ชอบที่จะพิจารณาอุทธรณ์ได้

(๔.๒) สำหรับการนำส่งหนังสือแจ้งซึ่งเป็นการส่งทางไปรษณีย์ตอบรับตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๗๑ บัญญัติว่า “การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็บวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ หรือเมื่อครบกำหนดสิบหัววันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากนั้น” การที่อธิบดีกรมที่ดินนำส่งหนังสือแจ้งถึงกรรมการผู้จัดการธนาคารอาคารสังเคราะห์เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๗ แล้วถือว่าวันที่ครบกำหนดยื่นอุทธรณ์คือวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ นั้น ไม่ถูกต้อง เพราะกรรมการผู้จัดการได้รับทราบหนังสือเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ กรณีจึงต้องนับไปเจ็ดวันนับแต่วันส่ง โดยถือว่ากรรมการผู้จัดการได้รับแจ้งเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ดังนั้น การที่ธนาคารฯ ได้ยื่นอุทธรณ์ในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จึงมิใช่การยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์แล้ว

(๕) รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ตาม (๔) แล้ว มีหนังสือที่ นท ๐๔๑๕/๑๐๔๓๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งไปยังธนาคารอาคารสังเคราะห์ว่าไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ โดยในการนี้ได้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลเสนอองค์ประกอบรวมหาดใหญ่ หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจกรรมความมั่นคงภายใน ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาอุทธรณ์ต่อไปแล้ว

(๖) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจกรรมความมั่นคงภายใน พิจารณาอุทธรณ์แล้ว เห็นว่ากรณีมีปัญหาข้อกฎหมายดังต่อไปนี้

(๖.๑) การพิจารณาไม่รับอุทธรณ์ของคู่กรณีไว้พิจารณาเนื่องจากอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลา เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นผู้รับหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นผู้พิจารณาได้เอง หรือเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองจะเสนอเรื่องให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง เป็นผู้พิจารณา

(๖.๒) คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่สั่งไม่รับอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนแก้ไขรายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดินของธนาคารอาคารสังเคราะห์ มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปเลี่ยนแปลง โอน สงวน รั่งับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล คำสั่งดังกล่าวจึงมิใช่คำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจของรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจกรรมความมั่นคงภายใน ที่จะต้องวินิจฉัยอุทธรณ์

(๗) อุย่างไรเก็ตี. กรมที่ดินเห็นว่า คำสั่งไม่รับอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนแก้ไขรายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดินเป็นคำสั่งทางปกครอง เมื่อคู่กรณีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

และอธิบดีกรมที่ดินได้พิจารณาค่าอุทธรณโดยไม่เห็นด้วยกับค่าอุทธรณแล้ว ย่อมต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลให้ผู้มีอำนาจพิจารณาค่าอุทธรณพิจารณาวินิจฉัยต่อไปตามนัยมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และข้อ ๓๒ (๒) ของกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. ๒๕๔๕ ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ กรมที่ดินจึงขอหารือคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ในประเด็นข้อกฎหมายทั้งหมด ๓ ประเด็น ซึ่งคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้เรียงลำดับใหม่ดังต่อไปนี้

๑. การแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จะต้องให้ผู้รับ (นิติบุคคลและบุคคลธรรมด้า) เป็นผู้ลงนามรับด้วยตนเองจะถือว่าผู้รับได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองนั้นแล้ว หรือหากได้ส่งให้กับบุคคลใดที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นเป็นผู้ลงนามรับแทนก็ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองนั้นแล้วหรือไม่

๒. การพิจารณาไม่รับอุทธรณของผู้อุทธรณ์ไว้พิจารณาเนื่องจากยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นผู้รับหนังสืออุทธรณ ดังกล่าวจะเป็นผู้พิจารณาได้เอง หรือเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองจะต้องเสนอเรื่องให้ผู้มีอำนาจพิจารณาค่าอุทธรณตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เป็นผู้พิจารณา

๓. คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ที่สั่งไม่รับอุทธรณคื้อสั่ง อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒๐๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ เรื่อง เพิกถอนแก้ไขรายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดินนั้น เป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของกรมที่ดินโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) และผู้แทนธนาคารอาคารสงเคราะห์แล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังคู่กรณีที่เป็นนิติบุคคล จะถือว่าคู่กรณีได้รับแจ้งคำสั่งนับแต่วันที่พนักงานของนิติบุคคลนั้นลงนามรับหนังสือแจ้งคำสั่ง หรืออันบันเดร์วันที่หัวหน้าหน่วยงานของนิติบุคคลได้รับหนังสือดังกล่าวนั้น เนื่องจากมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้บัญญัติเรื่องการแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับภายในประเทศ โดยให้ถือว่าคู่กรณีได้รับแจ้งคำสั่งเมื่อครบกำหนดเจด้วนนับแต่วันส่งหนังสือแจ้งคำสั่งนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าคู่กรณีไม่ได้รับหนังสือก่อนหรือได้รับหนังสือก่อนหรือหลังจากวันนั้น ดังนั้น ในการนี้ที่

“มาตรา ๗๑ การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจด้วนนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศหรือเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น”

หารือมานี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏหลักฐานตามใบตอบรับว่า พนักงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ลงนามรับหนังสือแจ้งคำสั่งไว้เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗ กรณีจึงต้องถือว่า ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้รับแจ้งคำสั่งในวันนั้นแล้วตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ธนาคารอาคารสงเคราะห์จึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (ภายใต้วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗) ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น เมื่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ยื่นอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ กรณีจึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์แล้ว

ประเด็นที่สอง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ของคู่กรณีไว้พิจารณา เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง “แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เพื่อพิจารณาในวินิจฉัยต่อไปหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๕๙ วรรคสอง ดังกล่าวกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์เพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยอีกชั้นหนึ่ง เนგะในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับคำอุทธรณ์ของคู่กรณีไว้พิจารณา และพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์นั้นในว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

ในกรณีตามข้อหารือ เมื่ออธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งไม่รับพิจารณาคำอุทธรณ์ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ที่อุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนแก้ไขรายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดิน เนื่องจากเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามกฎหมาย การกระทำการดังกล่าวจึงมิใช่การพิจารณาคำอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ อธิบดีกรมที่ดินจึงไม่ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์เพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไปแต่อย่างใด

มาตรา ๕๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๘ ในกรณีที่ค่าสั่งทางปกครองได้ไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๕๙ ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง บทบัญญัติมาตราหนึ่งนี้ใช้กับกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ประเด็นที่สาม คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่สั่งไม่รับค่าอุทธรณ์ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ให้พิจารณาเป็นค่าสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หรือไม่นั้น เห็นว่า การอุทธรณ์ค่าสั่งทางปกครองเป็นสิทธิตามกฎหมายของคู่กรณีที่สามารถขอให้เจ้าหน้าที่พิจารณาทบทวนค่าสั่งทางปกครองได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น การที่อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งไม่รับค่าอุทธรณ์ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ให้พิจารณาจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย ซึ่งมีผลเป็นการปฏิเสธสิทธิของคู่กรณีที่จะได้รับการทบทวนค่าสั่งเพิกถอนแก้ไขรายการจดทะเบียนที่ดิน และแก้ไขโฉนดที่ดิน กรณีจึงเป็นคำสั่งที่มีผลกระทำต่อสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอันเป็นค่าสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

อนึ่ง คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่สามนี้ ว่า เมื่อคำสั่งไม่รับพิจารณาค่าอุทธรณ์เป็นค่าสั่งทางปกครอง คู่กรณียอมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำค่าสั่งตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และเมื่อข้อเท็จจริงตามกรณีที่หารือมาเนี้ยปรากฏว่า ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้อุทธรณ์ค่าสั่งไม่รับพิจารณาค่าอุทธรณ์ ต่ออธิบดีกรมที่ดิน และอธิบดีกรมที่ดินพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับค่าอุทธรณ์และได้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาค่าอุทธรณ์ซึ่งได้แก่หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านภารกิจความมั่นคงภายใน กระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ ตามข้อ ๓๒ (๒) ของกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. ๒๕๓๔ ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๘๖ รองปลัดกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่ม

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ค่าสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สาบ ะรับ หรือมีผลกระทบต่อส่วนภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการทราบหรือชี้แจง เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎหมาย

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

๓ ข้อ ๓๒ ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ค่าสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕๔ และ ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ถ้ากฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕๕ วรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้ปลัดกระทรวงเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ในกระทรวงที่มีการแบ่งกลุ่มภารกิจให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำค่าสั่งทางปกครองเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวง

(๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำค่าสั่งทางปกครองเป็นอธิบดี หรือผู้ตั้งร่างดำเนินการเท่านั้นในกลุ่มภารกิจ ให้เป็นอำนาจของหัวหน้ากลุ่มภารกิจนี้

การกิจด้านกิจกรรมความมั่นคงภายใน จึงมีหน้าที่พิจารณาคำขออนุญาตต่อไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง^๑
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

 (คุณพรพิพิญ ชาล)
 เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๗๘๘๘

---

^๑ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การขยายระยะเวลาอุทธรณ์และการรับอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาไว้พิจารณา
: กรณีการอุทธรณ์ค่าสั่งให้ชดใช้ค่าลินใหม่ทดแทนของกองทัพอากาศ

กองทัพอากาศได้มีหนังสือที่ กท ๐๖๐๒/๑๘๔๔ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกាខ้องหารือเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ค่าสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ สรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

(๑) กองทัพอากาศได้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น สอนส่วนกรณีเงินรายรับของโรงพยาบาลกองบิน กองบริการ กองบิน ๒ กองพลบินที่ ๑ กองบัญชาการยุทธห้ามอากาศ ขาดบัญชีจำนวน ๑,๒๐๔,๕๒๙.๐๐ บาท ผลการสอบสวนปรากฏว่า เรืออากาศโท มูน อินสิน ตำแหน่งนายทหารรับ-จ่ายเงิน แผนกการเงิน กองบิน ๒ กองพลบินที่ ๑ กองบัญชาการยุทธห้ามอากาศ ซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล และดำเนินการเบิกเงิน การรับจ่ายและการเก็บรักษาเงินและบัญชีของโรงพยาบาลกองบินฯ จงใจกระทำการละเมิดเป็นเหตุให้เงินของโรงพยาบาลกองบินฯ ขาดบัญชี จึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินจำนวน ๑,๒๐๔,๕๒๙.๐๐ บาท ให้แก่ทางราชการ

(๒) กระทำการคลังได้ตรวจสอบสำนวนการสอบสวนแล้ว มีความเห็นสรุปได้ว่า เรืออากาศโท มูนฯ ได้อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่กระทำการ ไม่ใช่กระทำการประพฤติหน้าที่ จึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงิน จำนวน ๑,๒๐๔,๕๒๙.๐๐ บาท นอกจากนี้ นาวาอากาศโท ธนาอิป ศุภประดิษฐ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกองบินฯ ได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเรืออากาศโท มูนฯ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เป็นช่องทางให้เรืออากาศโท มูนฯ เปิดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวเป็นระยะเวลาเกิน ๑ ปี พฤติกรรมถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ โดยให้นาวาอากาศโท ธนาอิปฯ รับผิดชอบชดใช้เงินจำนวน ๗๐๖,๖๙๖.๗๕ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘

(๓) กองทัพอากาศได้มีหนังสือที่ กท ๐๖๐๒.๓/๑๘๑๑ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๙ ส่งค่าสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๓๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ให้นาวาอากาศโท ธนาอิปฯ ชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการตามความเห็นของกรรมการคลัง โดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ซึ่งมีผู้ลงชื่อรับมอบอำนาจจากนาวาอากาศโท ธนาอิปฯ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ ต่อหน้านายบุญมา ชุมวรรณ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากนาวาอากาศโท ธนาอิปฯ ให้ดำเนินการแก้ต่างในทางคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๙ แจ้งว่า นาวาอากาศโท ธนาอิปฯ ได้รับทราบหนังสือแจ้งค่าสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ และระยะเวลาที่กองทัพอากาศกำหนดให้นาวาอากาศโท ธนาอิปฯ ยื่นอุทธรณ์นั้นไม่เพียงพอแก่การจัดทำค่าอุทธรณ์ เนื่องจากนาวาอากาศโท ธนาอิปฯ ได้ยื่นค่าร้องขอคดีเอกสารต่างๆ ซึ่งเป็นสาระสำคัญ

แก่การจัดทำคำอุทธรณ์จากกองทัพอากาศ แต่ยังไม่ได้รับเอกสารแต่อ้างได้ จึงขอขยายเวลาอีกคำอุทธรณ์ออกไปอีก ๒๐ วัน นับจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่คำอุทธรณ์

กองทัพอากาศพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการพิจารณาจะให้นายบุญมา ขยายระยะเวลาที่คำอุทธรณ์หรือไม่นั้น กองทัพอากาศยังไม่เคยปฏิบัติมาก่อน นอกเหนือนี้ ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนที่ ๔. การอุทธรณ์คำสั่งทางปักครอง มิได้กำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปักครองในการอนุญาตให้ขยายระยะเวลาที่คำอุทธรณ์ไว้ ฉะนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้ เป็นไปด้วยความถูกต้องดุลย จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ตามหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ น้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ ได้มอบอำนาจให้ นายบุญมา เป็นตัวแทนดำเนินการเกี่ยวกับการขอตัดเอกสารและดำเนินคดีนั้น จะถือว่า น้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ แต่งตั้งให้นายบุญมา ขยายระยะเวลาที่คำอุทธรณ์ต่อกองทัพอากาศ ตามนัยมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติราชการทางปักครองฯ ด้วยหรือไม่ และนายบุญมา มีอำนาจขอขยายเวลาที่คำอุทธรณ์หรือไม่

๒. ระยะเวลาที่ระบุในคำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๓๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ให้น้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ ยื่นคำอุทธรณ์นั้น กองทัพอากาศมีอำนาจขยายระยะเวลาที่คำอุทธรณ์ตามที่น้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ หรือผู้แทนมีหนังสือร้องขอมาหรือไม่ หากมีอำนาจให้ขยายระยะเวลาที่คำอุทธรณ์ได้ จะเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายได้ และควรขยายระยะเวลาให้กว้าง

๓. ข้อเท็จจริงเรื่องนี้ปรากฏว่า กองทัพอากาศได้ส่งหนังสือแจ้งคำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๓๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ โดยทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังภูมิลำเนาของน้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ลงชื่อรับแทน เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ เช่นนี้ จะถือว่าน้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันศักราช วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ ตามนัยมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองฯ ใช่หรือไม่ และน้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ จะต้องยื่นคำอุทธรณ์ต่อกองทัพอากาศภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันดังกล่าวศักราชในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๙ ใช่หรือไม่ ออย่างไร

๔. หากปรากฏว่า น้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ ยื่นคำอุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๓๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ กองทัพอากาศจะรับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาได้หรือไม่ อาย่างไร และเป็นไปตามข้อกฎหมายได้

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงกลาโหม(กองทัพอากาศ)แล้ว ได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในกรณีการอุทธรณ์คำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๓๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ นั้น นายบุญมา ชุมวรรณ ซึ่งเป็นตัวแทนของน้ำาาอากาศโท ธนาธิป ศุภประดิษฐ์ ได้มายื่นหนังสือขอตัดเอกสารเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำคำอุทธรณ์ และหนังสือขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๙ โดยมายื่นหนังสือทั้งสองฉบับที่กองทัพอากาศ อาย่างไรก็ได้ เจ้าหน้าที่กองทัพอากาศได้แจ้งด้วยว่าจากต่อนายบุญมา ว่า เรื่องการขยายระยะเวลาอุทธรณ์นั้น กองทัพอากาศไม่เคยปฏิบัติมาก่อน และไม่แน่ใจว่าจะมีอำนาจตามกฎหมายที่จะขยายระยะเวลาให้ได้หรือไม่ จึงแจ้งให้น้ำาาอากาศโท ธนาธิปฯ รับมายื่นอุทธรณ์ภายในวันที่ ๒๕

สิงหาคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการใช้สิทธิอุทธรณ์ ในเวลาต่อมานานาวาราากศโภ ธนาธิปा จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งกองทพอาກศ ที่ ๓๑๒ ถึงผู้บัญชาการทหารอาກศ ขออุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทน โดยมายื่นหนังสืออุทธรณ์ที่กองทพอาກศ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ และกองทพอาກศได้ลงรับหนังสือไว้ในวันเดียวกันนั้น ทั้งนี้ ผู้บัญชาการทหารอาກศ พิจารณาคำอุทธรณ์แล้วได้มีคำสั่งให้ยืนยันตามความเห็นเดิมที่ให้นานาวาราากศโภ ธนาธิปा รับผิดชอบใช้เงินจำนวน ๘๐๖,๖๗๙.๗๕ บาท และกองทพอาກศได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๖๐๒/๑๔๖๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงปลัดกระทรวงกลาโหมเพื่อพิจารณาสั่งการค่าวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป อายุ่ไร้สิ่งกันงานปลัดกระทรวงกลาโหมเห็นว่า กรณีผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ได้แก่ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๒ (๑๔) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติตั้งกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจึงได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๖๐๒/๑๔๖๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงผู้บัญชาการทหารสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่งการค่าวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยกองบัญชาการทหารสูงสุดได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และต่อมากองบัญชาการทหารสูงสุดได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๐/๑๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงกองทพอาກศแจ้งว่า ขณะนี้ได้ล่วงเลยระยะเวลาที่จะให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดพิจารณาคำอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองฯ แล้ว หากนานาวาราากศโภ ธนาธิปा ยังไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ ก็อาจยื่นฟ้องคดีต่อศาลปักครองได้ จึงขอให้กองทพอาກศเตรียมรับรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อต่อสู้คดีต่อไป

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองได้พิจารณาข้อหารือของกองทพอาກศ ประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๕° แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า คู่กรณีมีสิทธิแต่งตั้งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดแทนตนในกระบวนการพิจารณาทางปักครองได้ กรณีที่หารือมาเนี่ย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นานาวาราากศโภ ธนาธิปा ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ มอบอำนาจให้นายบุญมา เป็นตัวแทนดำเนินการเกี่ยวกับการขอคัดเอกสารและดำเนินคดีแทน ซึ่งการดำเนินคดีในที่นี้ยอมหมายความรวมถึงการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการต่อแย้งและรักษาสิทธิตามกฎหมายของนานาวาราากศโภ ธนาธิปा ทั้งการต่อแย้งค่าสั่งทางปักครองต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปักครองและการต่อสู้คดีในชั้นศาล ดังนั้น นายบุญมา จึงมีอำนาจที่จะขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์แทนนานาวาราากศโภ ธนาธิปा ได้

* มาตรา ๒๕ คู่กรณีอาจมีหนังสือแต่งตั้งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดแทนตนในกระบวนการพิจารณาทางปักครองได้ ได้ในกรณีเจ้าหน้าที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาทางปักครองกับตัวคู่กรณีได้เฉพาะเมื่อเป็นเรื่องที่ผู้นั้นมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำการนั้นด้วยตนเองและต้องแจ้งให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้กระทำการแทนทราบด้วย

ประเด็นที่สอง เห็นว่า ระยะเวลาที่ระบุในค่าสั่งกองทัพอาภาศ (เฉพาะ) ที่ ๓๑๙ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘ เป็นระยะเวลาอุทธรณ์ค่าสั่งทางปักครองที่มาตรา ๔๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองฯ กำหนดไว้ ระยะเวลาดังกล่าวจึงเป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กรณีจึงต้องพิจารณาว่า พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองฯ มีบทบัญญัติที่ให้อำนาเจ้าหน้าที่ขยายระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๖๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองฯ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ใดไม่อาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายใต้ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ เพราะมีพฤติกรรมที่จำเป็นอันมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของผู้นั้น ถ้าผู้นั้นมีคำขอเจ้าหน้าที่อาจขยายระยะเวลาและดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดที่ล่วงมาแล้วเสียใหม่ก็ได้ โดยต้องยื่นคำขอภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พุติการณ์ เช่นว่านั้นสิ้นสุดลง ดังนั้น เมื่อระยะเวลาอุทธรณ์ค่าสั่งทางปักครอง เป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยหลักการแล้วจึงอาจนำมาตรา ๖๖ มาใช้บังคับเพื่อย้ายระยะเวลาอุทธรณ์ได้ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดในมาตราดังกล่าว อย่างไรก็ตี ปัญหาว่า กองทัพอาภาศจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ เพื่อย้ายระยะเวลาอุทธรณ์ตามคำขอของคู่กรณ์ได้หรือไม่นั้น จำต้องพิจารณา ก่อนว่า การขยายระยะเวลาตามมาตรา ๖๖ มีหลักการและเงื่อนไขอย่างไร

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองฯ แล้ว คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปักครองมีความเห็นว่า มาตรา ๖๖ เป็นบทบัญญัติที่มีความมุ่งหมายให้ความยุติธรรมแก่คู่กรณ์ในกระบวนการพิจารณาทางปักครอง กล่าวคือ กรณีที่คู่กรณ์ไม่อาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายใต้ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ เนื่องจากมีพฤติกรรมที่จำเป็นทำให้ไม่อาจกระทำการนั้นได้ และพุติการณ์นั้นมิได้เกิดจากความผิดของคู่กรณ์เอง เพื่อความเป็นธรรมแก่คู่กรณ์ เจ้าหน้าที่อาจขยายระยะเวลาตามคำขอของคู่กรณ์ได้ แต่การขยายระยะเวลาจะต้องเป็นไปภายใต้เงื่อนไขสองประการ ได้แก่

ประการที่หนึ่ง พุติการณ์ที่ทำให้คู่กรณ์ไม่อาจกระทำการภายใต้ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้นจะต้องมีใช้บัญหาข้อขัดข้องที่นำไปที่คู่กรณ์มีอาจประสบได้ในกระบวนการพิจารณาทางปักครอง แต่เป็นพุติการณ์พิเศษที่ทำให้คู่กรณ์ไม่อาจกระทำการได้ ได้โดยสิ้นเชิงและพุติการณ์ดังกล่าวมิได้เกิดจากความผิดของคู่กรณ์เอง

ประการที่สอง คู่กรณ์จะต้องมีคำขอขยายระยะเวลาอย่างช้าที่สุดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พุติการณ์ เช่นว่านั้นได้สิ้นสุดลง และเมื่อเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาขยายระยะเวลาให้แล้ว คู่กรณ์จะต้องกระทำการภายใต้ระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่กำหนดด้วย

^๔ มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่ค่าสั่งทางปักครองได้ไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรีและไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายใต้ฝ่ายปักครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณ์อุทธรณ์ค่าสั่งทางปักครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำค่าสั่งทางปักครองภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งค่าสั่งดังกล่าว

^๕ มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ผู้ใดไม่อาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายใต้ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ เพราะมีพุติการณ์ที่จำเป็นอันมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของผู้นั้น ถ้าผู้นั้นมีคำขอเจ้าหน้าที่อาจขยายระยะเวลาและดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดที่ล่วงมาแล้วเสียใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำขอภายในสิบห้าวันนับแต่พุติการณ์ เช่นวันนั้นได้สิ้นสุดลง

ประเด็นที่สาม เห็นว่า โดยที่มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิราชการทางปกครองฯ กำหนดว่า การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ต่อรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น กรณีที่หารือมาแล้วข้อเท็จจริงปรากฏว่า กองทัพอากาศได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๙ แจ้งคำสั่งกองทัพอากาศ ที่.๓๑๒ (เฉพาะ) ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ให้นำว่าอากาศทิศ ธนาธิปฯ โดยส่งทางไปรษณีย์ต่อรับ และปรากฏหลักฐานตามใบตอบรับว่ามีผู้ลงชื่อรับหนังสือแทนน้ำว่าอากาศทิศ ธนาธิปฯ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ ดังนั้น แม้น้ำว่าอากาศทิศ ธนาธิปฯ จะอ้างว่าได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่ตามบทบัญญัติกฎหมายข้างต้นต้องถือว่าน้ำว่าอากาศทิศ ธนาธิปฯ ได้รับทราบคำสั่งดังแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันที่มีผู้ลงชื่อรับหนังสือแจ้งคำสั่งไว้แทนแล้ว กรณีจึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันดังกล่าวตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิราชการทางปกครองฯ และโดยที่มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิราชการทางปกครองฯ กำหนดให้นับวันแรกแห่งระยะเวลารวมเข้าด้วย วันสุดท้ายของการใช้สิทธิอุทธรณ์กรณีนี้จึงได้แก่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ ดังนั้น การที่น้ำว่าอากาศทิศ ธนาธิปฯ นำยื่นหนังสืออุทธรณ์ที่กองทัพอากาศในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามกฎหมาย

ประเด็นที่สี่ เห็นว่า ระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิราชการทางปกครองฯ หรือในกฎหมายอื่นนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อมิให้คำสั่งทางปกครองอาจถูกโต้แย้งโดยไม่มีที่สื้นสุดอันจะทำให้เกิดความไม่นั่นคงแห่งอนุทางกฎหมาย ระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองจึงเป็นระยะเวลาที่มีผลบังคับทั้งต่อคู่กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองและต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ กล่าวคือ กรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์เมื่อสิ้นระยะเวลาอุทธรณ์แล้วคู่กรณียอมเสียสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอุทธรณ์ ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ยอมไม่มีอำนาจที่จะรับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาเพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่จะมีอำนาจรับอุทธรณ์ที่ล่วงเลยระยะเวลาไว้พิจารณาได้ ก็แต่เฉพาะกรณีที่มีบทบัญญัติกฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้เท่านั้น เช่น กรณีของมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิราชการทางปกครองฯ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

อย่างไรก็ตี แม้เจ้าหน้าที่จะไม่มีอำนาจรับคำอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาอุทธรณ์ที่กฎหมายกำหนดไว้พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ แต่โดยที่มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิราชการทางปกครองฯ

“มาตรา ๗๑ การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ต่อรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศหรือเมื่อครบกำหนดตีบหัววันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น”

“มาตรา ๖๔ กำหนดเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือน หรือปีนั้น นิ่งให้นับวันแรกแห่งระยะเวลาหนึ่นรวมเข้าด้วย เว้นแต่จะได้เริ่มการในวันนั้นหรือมีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยเจ้าหน้าที่”

ฯลฯ   ฯลฯ

“มาตรา ๔๙ เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ ไม่ว่าจะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือให้โต้แย้งตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้วหรือไม่”

ฯลฯ   ฯลฯ

ราชการทางปกครองฯ กำหนดให้เจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่มีอำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ ไม่ว่าจะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือให้ไต้แย้งตามกฎหมายดังกล่าวหรือตามกฎหมายอื่นมาแล้วหรือไม่ ซึ่งเป็นอำนาจที่นำไปในการตรวจสอบความคุณภาพในฝ่ายปกครอง ดังนั้น เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่จึงอาจรับคำอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในฐานะคำร้องเรียน เพื่อใช้เป็นข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครอง ซึ่งหากพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควร แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครอง ก็อาจเพิกถอนคำสั่งโดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

(คุณพรพิพิช พาณิช)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๐